

ga dopisnik meni podtika, jako sramotilno za vsakega poštenega moža, izlasti pa za župana, in da bi po okoliščinah tako dejanje moglo celo zaslužiti strogo kazen. Čem večja pa bi bila sramota, tem večja je tudi odgovornost dopisnika, ki take sramotilne vesti razširja in raznaša, ne da bi se bil preprical o njih resnici. Prepuščam torej bralcem „Slovenskega Gospodarja“, da naj sami sodijo, kako naj se do- stojno označi tako ravnanje.

Anton Rietschnigg,

po dom. Petre, župan in posestnik v Ribnici.

Od sv. Ilja v slov. gor. (Čudna straža.)

Vsak Slovenec in narodnjak, kateri je po naključju dobil v roke in čital nemški časnik, posebno „Tagespošto“, v katerej so se naši Nemci najbolj bahali zavoljo zmage pri občinski volitvi pred dvema letoma, moral si je misliti: No št. Iljski Slovenci so že potopljeni v globočino nemškega morja. Pa hvala Bogu, to ni res, in to se tudi pri nas ne bode zgodilo. Mi nečemo biti in tudi ne bomo nikdar pravi steber nemškemu mostu do Adrije. Da prislovica „Slovan gre na dan“ tudi za nas št. Iljčanje velja, to so pokazale pri nas volitve v deželni in zdaj v državni zbor. Z dolgim nosom so pri volitvi v deželni zbor zapustili naši Nemci volišče, zdaj pri volitvi v državni zbor pa so si nakopali večno sramoto. Volitva je bila napovedana dne 13. februarja o pol tretji uri popoldne. Narodnjaki v Dobrenji in Strihovcu so se že veselili svoje zmage, vse je le pričakovalo izida volitve v št. Iljski občini. Nemci so se zbirali v krčmi, v katerej je bila volitva napovedana, Slovenci pri naših narodnih dveh krčmarjih. Naši so šli potem skupno na volišče, bilo jih je čez petindvajset, Nemcev pa 5, reci pet. Volitev se začne. Čuden prizor! Od vseh od g. vlad. komisarja po imenih poklicanih Nemcev, bil je slišati le odgovor: odrečem se. Da je bila ta beseda za naše Nemce težka, pa biti je moralo. Kaj bode pa zdaj tukajšnji dopisnik „Tagespošte“ njenim bralcem poročal? Gotovo nič! Zmage Slovencev že gotovo ne zavoljo prevelike jeze, sramote propada njegovih somišljenikov tudi ne. Tako je zdaj z nemško baharijo pri koncu. Zdaj pri zadnji volitvi pa so tudi naši Nemci pokazali, za kaj nas Slovenci spoznajo. „Komandirana“ sta bila namreč na dan volitve dva moža, srenjski beri in še en mož, da bi za red in mir skrbela. Gotovo so Nemci mislili, da pridejo k volitvi kaki cestni razbojniki, ne pa zavedni slovenski možje. Slovenski volilec ne gre na volišče, da bi se tamkaj prepiral in ravsaral z nasprotnikom, temveč le, da stori, kar njemu velela vest kot kristjanu in izpolni svojo dolžnost kot državljan, da bode državi in njemu v dobro in korist. Prihodnje pa se ne smešite več z vašimi „policisti“, kajti Slovenci moramo

nositi z vami enaka bremena, zahtevamo pa tudi enake pravice. Vsakemu svoje!

Iz Kamnice. (Čudno darilo.) Vsakdo se pač mora vprašati, zakaj je dobila Kamnica 400 fl., ta blažena srečna Kamnica, ravno zdaj, malo pred volitvami? To ptuje dete, društvo gasilno imenovano, že dobrega pol leta hodi po svojih slabih, šibkih nogah. Zakaj niso prej ali poznej dobili Kamničani 400 fl.? Zakaj se je ravno s temi 400 fl. delalo „agitiralo“ za „Hammer-Ambossa“? To je govorilo vse do našega sladkega doktorčka iz mesta. In to je tudi vedel krčevinski predstojnik, ki se drži nemčurjev in liberaluhov. Pred šestimi leti še je nemškutarje preklinjal, kar ni bilo lepo, sedaj pa je sam postal nemčurski hlapec in je tekal po Kamnici in agitiral za Schmidererja, češ. da Nemci so bolj „gšeid“. Ali on sam lomi nemščino tako, da je pes na maslu ne bi pojedel. Če bi njegov „tajč“ povžil, gotovo ti pogine; takšno kvasenje je njegovo nemško govorjenje. Da le nemško, „tajč“, kaj velja in da se z nemško „špraho“, kakor ti kvasijo, dalje pride, kakor pa s slovenščino, to veruje takim možicelnom morebiti le kako staro bablje ali pa kak prav zabiti nemškutar, ker pametnega Slovence ne najdeš nemškutarja. Verovati bi vtegnil še kak Joka P., kak večer ženin O., ki na Slovenskem neveste ne dobi in zato po Nemkah stika. Slovenski kmetje pa, ki berejo „Slovenskega Gospodarja“ in bukve družbe sv. Mohorja vedo, da so resnične besede našega pesnika, da največ „otrok materi Slavi sliši“. Zato pa vidimo v krdelu nemškutarjev le bedaste in breznačajne ljudi, ki so za par kapljice tekočine, ki grlo šegeta, predali svojo narodnost. Judeževi groši dajo še vedno obresti. In takšni ljudje pravijo, da so prosti, slobodni! Kar so nekdaj bili kmetje tlačiteljem, to so danes nemškutarji svojim jerobom. Slovenec je sloboden, ne pa hlapec, suženj. To so le ljudje, kateri slobode niso vredni. In takšnim breznačajnejšem se prav zgodi. Slovenci smo ravno-pravni z Nemci. Dati se mora vsakemu v slov. jeziku, kar zahteva. Kdor pa le po nemščini sega, ta je podoben otroku, ki rajši ima mačuhu od svoje pristne matere. Kakšni pa so očuhi in mačuhe, to ve vsakdo.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Kolikor je sodba sedaj mogoča, bode nemško-liberalna stranka v drž. zboru največja, ali ni je toliko, da ima v njem sama za-se že večino. Katera izmed drugih strank se ji naj pridruži? To je težko reči, ali grof Taaffe ima v tem besedo, če sploh hoče nemške liberalce pritisniti na svoja vladna prsa. Vsakako pa se izpremeni vlada sama in sliši se, da odstopi baron Pražak in najbrž tudi grof

Falkenhain; če se to izgodi, potem pa je vlada čisto nemška, liberalna, zoper slovanska ljudstva. — Na Dunaji je voljen knez Liechtenstein. Ta izvolitev bode liberalcem in judom najhuje v oči, nam pa kaže, da še Dunaj ni čisto v rokah judov in liberalcev. — Predsednik višja deželne sodnija v Gradci, dr. pl. Waser ima že svojih 80 let in vendar še ne misli, da je za-nj že čas, da stopi v pokoj; tega mož že zasluži, naj si ogleda človek njegovo delovanje iz katere koli strani. — Štajarski nemški konservativci so pridobili enega drž. poslanca in je še torej le eden izmed kmečke skupine na nemško-liberalni strani. — Na Koroškem so na vseh voliščih voljeni liberalni Nemci in nima torej niti slovensko niti nemško konservativno ljudstvo zastopnika v drž. zboru. Tako hudó se ne godi v nobeni deželi. Bog preloži! — Na Kranjskem imajo same slov. poslance v drž. zboru, samo dva sta „Nemca“ in voljena sta v skupini veleposestva. Ti graščaki so vam torej čudni možaki, vsi zoper slov. ljudstvo, med katerim živé. — Iz Primorja pride eden slov. poslanec več v drž. zbor in mesto dr. pl. Tonklija, dr. Gregorič. — „Soča“, glasilo dr. Tonklija v Gorici, je ustavila svoje delovanje. Ne vemo, če je to bilo možko ali mogoče, da je najbolje tako, ako se jim naj povrne zopet mir v deželo. — Slov. okolica Trsta si je zopet izbrala J. Nabergoja za poslanca v drž. zboru. Mesto samo pa pošlje tje same Italijane. — Nadškof v Zadru, glavnem mestu Dalmacije, msg. Maupas so umrli. Dobro bode, če pride sedaj kak Hrvat na to imenitno mesto. — V Bosni je skorej v vsacem tednu kak potres zemlje. — Da pride rojen Hrvat za nadškofa v Zagreb, za to se poganja neki tudi hrv. ban, grof Khuen-Héderváry. — Ogerska vlada predlaga v drž. zboru načrt postave, vsled katere pride politična gosposka pod oblast vlade, doslej pa še ni tako, ampak ljudstvo si jo voli. — V Galiciji je bila pri volitvah na nekaterih krajih praska kristijanov zoper jude. Teh je ondi sila veliko, izlasti v mestih in trgih.

Vunanje države. Pri sv. Očetu v Rimu so obhajali dne 2. marnja 13. obletnico njih kronanja za pglavarja sv. cerkve. — Sedanja italijanska vlada, na čije čelu stoji knez Rudini, ima srečo pri novitvah ter se volijo skoraj poyšod njeni možje. Da bi ona že le tudi odpravila nesrečne postave, katere je Crispi skoval zoper sv. cerkev! — Francoski vladi dela precej sitnobe obnašanje ljudstva v Parizu zoper nemško cesarico-udovo; najbolj pa se čuti v Alzaciji, kjer postopa nemška vlada zopet trše zoper francoske popotnike. — Begijska kraljica je zbolela. Med delalci v tovarnah se opazuje nek nemir, kaj velja, če pa ne vzbruhne zopet kje kak „strike“? — Iz

Anglije se poroča, da pójde kraljica Viktorija že brž k malu v Italijo in se snide ondi z ital. kraljem — Prejšnji drž. kancelar Nemčije, knez Bismarck ne da še mirú in bode najbrž stopil v drž. zbor. Vprašuje se veliko, ali bode za sedanjó vlado ali pa zoper njo. — Na Ruskem se peča sedaj vlada s „črno vojsko“ in misli jo tako vrediti, da bode del armade, ne pa samo, kakor doslej, le bolj na papirji. — V Bolgariji se godé neki krivice ruskim podložnikom ter jih vlada izganja iz dežele, ne da je za to kaka potreba. — Kralj Milan biva sedaj v Belem gradu ter bodo neki slovesnosti v spomin povzdignjenja Srbije v kraljestvo. Ali je prišel le zato Milan tje? Težko; ima še pač drugih uzrokov za to. — Turski sultan se ne more odločiti, koga naj pošlje na Dunaj za veleposlanska. To mesto je važno za Turčijo. — V Afriki hoče francoska vlada pofrancoziti ljudstvo v Algiersu, ki je v njeni oblasti. To pač ni tako lahko, pa tudi ni potrebno. — V Chicagu, v severni Ameriki, delajo velika priprave za razstavo v letu 1893. Ta bode spomin za odkritje Amerike, ki se je zgodilo prav pred 400 leti. Razstava bode velika, ameriška. Tudi visok stolp stavijo, višji, kakor stoji že v Parizu. No če le ne bode babilonski.

Za poduk in kratek čas.

Nekaj iz Amerike.

Namenil sem se Vam nekaj malega o Ameriki pisati, more biti bode Vašim bralcem ljubo, če izvedó kaj iz nje. Hribi, kolikor sem jih do sedaj videl, niso tako visoki, kakor v Evropi, marveč so večinoma nizki, pa ravnine, kakor je Marenberško polje, še do sedaj nisem videl do Pensilvanije. Mesta ležijo na obeh straneh planine, kjer smo sedaj mi in najbližnja mesta so z imenom: Osceola, Housdale, Brisbin, na drugi strani pa je Filipsburg in Murasdel. Ali tukaj še stojijo mesta v planini med štorovi ali panji posekanih dreves in okoli mesta ni družega, kakor štor pri štoru in klada pri kladi. Vidi se od daleč ravno tako, kakor pri nas v kaki planini. kjer petdeset let „holcarji“ ali drvarji drevje posekujejo in nič ne snažijo, kar je stare hoste. Vsi podjetniki dajo drevje posekati in česar ne posekajo, to se požge.

Hiše ali hrami so po mestih večidel leseni in z deskami obiti, z dvema ali z večimi nadstropji. Zidanih hramov se zelo malo nahaja. Hleve za živino pa imajo take, kakor so pri nas kolarnice za vozove, pluge in gare. Uboga živalica mora tukaj veliko mraza in lakote pretrpeti. Večidel imajo le krave, konje in mule, koje po dne vse iz hlevov izpodijo. Volov smo še tukaj pri kmetih zelo malo vi-